

Mórocz Szilvia – Ürge Judit – Bohák Csaba

A Nagymagyari Magyar Tannyelvű Alapiskola

A 2. világháború után Csehszlovákiában bezárták a magyar iskolákat, így Nagymagyaron is megszűnt a hosszú múlttal rendelkező magyar nyelvű oktatás. Majdnem két évtizednyi kényszerszünet után, 1962-ben nyitotta meg kapuit a Nagymagyari Magyar Tannyelvű Alapiskola, és vált a felső-csallóközi kistérség egyik meghatározó tanintézményévé.

Iskolánknak jelenleg valamivel több mint 150 tanulója van. Nemcsak Nagymagyarról, hanem a környező településekről (Csenke, Gomba, Jányok, Illésháza, Kismagyar, Olgya, Tonkháza) is érkeznek hozzánk diákok.

Forrás: A szerzők archívuma

Az oktató–nevelő munkát 16 pedagógus, 3 nevelőnő és 3 asszisztens végzi odaadóan. Van saját sportpályánk és tornatermünk, így kedvezőtlen időjárás esetén sincs gond a szakszerű tornaóra lebonyolításával. Az osztálytermeken kívül még 6 szaktantermünk is van (angol és szlovák nyelvi terem, földrajzterem, laboratórium, informatikai szakterem és rajzterem). Mindegyik osztály- és szaktanterem interaktív táblával is fel van szerelve, ami a modern oktatási módszereknek is teret ad.

Forrás: A szerzők archívuma

A mindennapi tanórákon túl különböző szakkörökbe kapcsolódhatnak be a diákok. Működik a modern tánc köre, az ügyes keze szakköre, labdarúgás kicsiknek és nagyoknak, matematika kisebbeknek és nagyobbaknak, játékosan angolul, számítástechnikai szakkör, kémia kör, irodalom- és történelemkör, asztalitenisz-szakkör, illetve olvasás- és írásfejlesztő szakkör is.

Iskolánkban minden évben megtartjuk az egészségnapot és a gyermeknapot. Műsorral készülünk október 6-ra, március 15-re és anyák napjára. Tanulóink különböző tanulmányi kirándulásokon vesznek részt, idén például a győri Audi-gyárban és a szeredi Holokausztmúzeumban gyarapodhattak új élményekkel, ismeretekkel.

Intézményünk diákjai különböző tanulmányi versenyeken is részt vesznek. A legtöbb tanulót a csapatversenyek (labdarúgás, röplabda, kidobó stb.), a különböző matematikai versenyek (Pitagorasz, Kenguru, Maks, Maksík), az angol nyelvi verseny (English Star), a szavalóversenyek (Tompai Mihály Országos Verseny, Pislákoló mécses, Kaszás Attila Versmondó Fesztivál), a Szép Magyar Beszéd versenye, az IQ-olimpia és a Katedra Történelem- és Irodalomverseny mozgatta meg. Ezeken a versenyeken diákjaink derekasan helytálltak. A Szép Magyar Beszéd országos döntőjéből 5. és 7. helyet, a Tompai Mihály Országos Verseny országos döntőjében ezüstsávot, a Katedra Történelemversenyen a 11., az Irodalomversenyen pedig az országos 2. helyezést érték el. A szabadkai Himnusz és Szózat Szavalóversenyéről a nemzetközi 3. helyezést hoztuk el. Az iskolánk mellett működő MT Family táncgyűttes a Dance Star World Dance Masters világbajnokságon ért el ezüstérmet Horvátországban.

Nemcsak a tanulmányi versenyeken, hanem a különböző megmérettetéseken is sikeresek a tanulóink. A kilencedikesek tesztelésében szlovák és magyar nyelvből is jóval az országos átlag felett teljesítettek a diákjaink.

Iskolánk az elsők között kapcsolódott be az iskolareformba a 2023/2024-es tanévben. Akkor az 1. osztályban indult a reform, majd a 2024/2025-ös tanévben már másodikosokként folytatták az új irányt a mostani 1. osztállyal együtt. Mindkét évfolyamban több tanár, tanító (4–6) is oktat, nem csupán az osztályfőnök. Ez az oktatásszervezési mód iskolánk specifikuma, mely az

oktatási reformban elfogadott. Alsós és felsős kollégák is jelen vannak az 1. ciklus oktatásában–nevelésében. Nálunk ez a formabontás bevált, sőt, jobbra az előnyeit élvezzük. A gyerekek ebben a korban sem a monotonitást, hanem a sokszínűséget kedvelik az emberi karakterek, módszerek, tantárgyak, helyszínek tekintetében. Az osztályfőnök szerepe eközben nem halványodik, ő a bázis, a védelem, a gondmegoldó bizalmas, aki arányaiban mégiscsak a legtöbb tanítási órát tölti az osztályával.

Forrás: A szerzők archívuma

A reformkezdő 2. osztály kedvező eredményekkel zárta a tanévet. A 16 tanulóból 11 kaphatott tiszta egyes bizonyítványt, 3 tanuló kitüntetett és 2 tanuló közepes eredménnyel minősíthető. A közepes eredményűek a gyenge fokozatról fejlődtek fel például magyar nyelvből. A tanév során úgynevezett támogató intézkedésekben részesültek, ami azt jelenti, hogy a tananyag minősége és mennyisége is személyre szabott az esetükben. Nem integrált tanulókról van szó, de a magyar szókincsük és a kognitív képességeik bizonytalanabbak a társaikénál.

Az iskolareform egyik fő célkitűzése a szövegértő olvasás megerősítése. Ennek pedig előfeltétele a helyes és biztos lábakon álló olvasási technika. Elmondható, hogy a másodikos tanulók döntő többsége a korának megfelelő szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegeket folyékonyan, magabiztosan, a szüneteket, írásjeleket ismerve, a mondatfajtákat megfelelően hangsúlyozva olvassa. A szövegértés minden tanóra része, így a tananyagok lényegének a kiemelése, a számukra idegen szavak értelmezése, a tartalom egyszerűsített interpretációja állandó feladat. A második osztályban hangsúlyos cél az is, hogy a helyesírás alapjait lefektessük szó- és mondat szinten egyaránt. Ide tartozik például az ékezetek helyes használata, a hosszú, illetve az egy- és kétjegyű mássalhangzók írása a szavakban, a j-ly betűk megfelelő jelölése, a mondat kezdőbetűje, írásjelei, de a személynevek nagy kezdőbetűje is. Játékos, ösztönző foglalkozások kerülnek bevetésre a célok elérése érdekében. Kihagyhatatlan a frontális módszer, de mellette ott a csoportfoglalkozás, a „szaladgálós tollbamondás”, a

kakukktojás önálló feladványai, a fogalomtérkép, a rejtvények, a szerepcsere, amikor a tanuló a professzor, aki összefoglal, vagyis rövid szöveget fogalmaz a tanultakról.

A korábbi környezetismeret néven futó tantárgy a reformban átneveződött, és 2 különálló egységgé vált: ember és természet, valamint ember és társadalom. Ez utóbbi magába foglalja az etika tantárgy témaköreit, melyek a személyiségfejlesztést támogatják, mint például: önismeret, önszabályozás, mások szempontjainak a megértése, a család értékei, az esetek, az idősek, az állatok támogatása stb.

A nyitrai Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet irodalompedagógiai kutatócsoportja kezdeményezésére iskolánk negyedikesei másik 5 alapiskola 7 osztályával együtt bekapcsolódtak a „Szövegértelmezést fejlesztő innovatív oktatási–módszertani anyagok az új kurrikulum magyar nyelv és irodalom tantárgyának 2. ciklusához” elnevezésű projektbe.ⁱ A projekt tárgya a készülő új negyedikés olvasókönyv tesztelése volt. Egy élményközpontú, a szövegértést és -alkotást, valamint a szókincset, az ismereteket, a készségeket és a kreativitást fejlesztő feladatsorok nagy népszerűségnek örvendtek tanulóink körében. Nagy öröm és megtiszteltetés volt számunkra, hogy mi is hozzájárulhattunk egy új munkáltató tankönyv létrejöttéhez.

Iskolánk igyekszik színvonalas oktatói–nevelői munkával és barátságos iskolai légkör kialakításával olyan diákokat nevelni, akik büszkék a hagyományaikra és a magyarságukra, akik emberségesek és megértőek, és akik megfelelő, használható tudással és gyakorlatiassággal rendelkeznek a továbbtanuláshoz és az életben való eligazodáshoz.

ⁱ A projekt hivatalos megnevezése: 005UKF-4/2024 Inovatívne vzdelávacie materiály na rozvoj interpretačnej kompetencie k novému obsahu vzdelávania pre vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra, 2. cyklus ZŠ s VJM